

Canada

STÖRSTA OCH BÄSTA SVENSKA TIDNING I CANADA. UTGIVS HVARJE ONSDAG I WINNIPEG, MAN., AF FLEMING PRINTING CO. LTD

PRENUMERATIONSPRIS.
Helt År (12 månader) \$1.00
Halvt År 40 öre
Tre månader 35 öre
Helt år till Sverige 2.00
Halvt År 1.00

KONTOR,
Tryckeri och Bokhandel är beläget å 259 Fountain st. Invid Sv. Luth. Kyrkan. Besökande landsmän alltid välkomna. Adresser alla försändelser till

CANADA, WINNIPEG, MAN. Box 204

REDAKTION: AUGUSTUS G. OLSSON JOHN E. LIDHOLM

Invandringen till Canada.

I ett land sådant som vårt, där millioner acres ligger oupptagna och vänta på den idogt nybyggaren, är invandringen frågan ett lifsvillkor. De ännu obrukade vidder af världens fruktbaraste land ligger i vägen för vår tillväxt. Vi måste göra oss af med dem. Vår kallelse därför är att bekantgöra de utsökt goda tillfällen, som finnas här för de sträfsamma arbetarna från främmande land och att intressera dessa hemsökare i de utmärkta tillfällen till öfverflyttning. Canadianerna gör sitt yttersta för att försviia invandraren om att han verkligen är välkommen hit. I allt stället kan jämbördig med den infödde canadianern. Men ha vi väl icke rätt att fordra. I en välskrifven artikel, införd i annat ställe i detta nummer, under rubrik: Det nya riket, af Dr Carl Sundbeck, framhålls, nästan litet smält klandrande, att det i landet här yrkas att invandraren bör bli engelsk undersått. Men något annat skulle väl icke kunna väntas. Och vi, som bostad här de erfordriga tre åren, ingå gärna på det lätta villkoret. I detta sammanhang kunde det dock icke skada att förfråga om medborgarskap för främmande invandrare i detta liberalitet. Här fordras nämligen ett sådant förhållande som det förhållande som i de flesta af de förnämnda länderna råder. Men vi vilja icke blott bereda rum för dem, som komma direkt från Europa till oss; vi taga gärna mot alla dem som kommit genom New York. Om någon af våra gamla vänner och bekanta från Onkel Sams land skulle böja kända rummet alltför trångt, där han bor, och landet blifvit alltför dyrt, så kunde det ju icke anses vara ur vägen att företaga en resa hitupp för att göra sig bättre underrättad om vårt härliga klimat, vår ojämförligt bördiga jord, våra fria lagar, vårt utmärkta regeringsystem, samt lysna till hur Canada — berömmet amerikanska. Icke ens engelsmannen försäkra ett värdigt mottagande af befolkningen i allmänhet än det som lämnas den invandrande amerikaren. "We are after results" här i Canada. Alla, som lärt sig farma på stor skala och göra bästa bruk af de mest moderna metoder, äro därför mycket välkomna hit. Jordbruket är och förblir än i många år vår huvudnäring. Där

Strejk och "Lock-out."

Striden mellan arbetsgivare och arbetare har nu tagit en sådan vändning, att hvarje fördomsrikt person måste börja räkna äfven med en hittills obörd part: den stora allmänheten. Att de tvänne stridande parterna ignorera den s. k. "ointeresserade" allmänheten under så många år kan väl i första hand skrivas på den stora allmänhetens långmodighet och tålsamhet. Ty intresserad har den tyvärr tvingsvis blifva genom att den alltid färdig betalningskostnaden, i yttersta hand, för utredandet af de stridandes mellanhand. Vi minnas ännu det orhördade lidandet kolgrufvarestrejken i Staterna vintern 1902-3 förorsakade, och nu sist kolgrufvarestrejken i Brit. ish Columbia förliden vinter. De stridande parterna togo alldeles för givet att det angående ingen människas utom grufvdistrikthuvud de där förete sig. Vid den stora konsumerande allmänhetens önskan eller välförstånd lästes intet det ringaste afseende, ehuru väl hvarken arbetsgivare eller arbetare kunde tänkas tillfinaas en enda dag utan en stor och stämde tillväxande konsumerande allmänhet. Att allmänheten börjar vakna upp till medvetande om sin rätt, bevisa de många försöken som å lagstiftningens område gjorts för att stälfja oskicket; ty allmänheten har rätt att fordra att arbetsgivare och arbetare uppgöra sina mellanhandvanden utan att utställa en tredje och oskyldig part för stora obehag och pekuniära förluster. Valdet — strejken och lock-out — är icke det förmåttliga sättet till uppgörelse mellan förnuftiga varelser. Men vi våga göra påståendet att det stora flertalet såväl arbetsgivare som arbetare äro af princip emot våldsmetoder. Det fanns väl ingen som icke sett en strejk eller lock-out på nära håll. Men då hvar man och ganska snart kommit på det klara med orsaken till stridigheterna. Genast är det då i

tyllsätt att de bästa ledarna i båda lägren börjat se i motpartens mändel sänder och samhällsöfridrivande demagoger. I den starka övertygelsen hänförelse är det som dessa tvänne mäktiga jättar nu mötas inför rätten för att kämpa kampen till slut. Och under tiden är det stora flertalet i båda lägren goda, arbetssamma, ärliga, fridsamma människor, som under inga omständigheter skulle vilja skada eller förfördela sin nästa. Arbetsgivaren vill ha trogna arbetare att utföra sitt arbete och är mer än villig ått gifva sig hög aflöning, som afseende till vid arbetaren vill lämna full valuta, med en liten biförtjänst för sin arbetsgivare, för hvarje dagspänning han uppbär. Utan att ett sådant förhållande mellan arbetsgivare och arbetare förefinns, kan intet moderat samhälle förbliva bestående. Antingen måste arbetare och arbetare ha förtroende för hvarandra, eller måste den nuvarande samhällsordningen upphöra, och hvar och en återgå till primitiva förhållanden, då hvar och en måste själv tillverka sitt livsmedel. Men då ingen af oss vill lämna från oss nutidens härdt förvärfade bekvämligheter, vore det bättre om vi alla ville stå från att döma i egen sak, och i stället för våld, ja till en ointresserad och fördoms fri tredje part, en på laglig väg tillsatt skiljedomstol, och på så sätt införa i våra dagars civilisation ett förnuftigt tidsvarf i ordets bästa bemärkelse.

Det nya riket

En sannsaga af Carl Sundbeck.
Det var älgjakens tid. Något prissade af dagens strapatsrätt ut till kvällen framför den stora spiselbrasan i den enorma salen på Ödeberg — det urgamla Ödeberg — uppe i småländska höglandet. Det var röde kaptenen, två spetsnosiga älghundar och jag själv den fjärde, just ett passabelt sällskap. Röde kaptenen, min ungdomsvän och granne, hade sitt namn af det franskränkiska regementet i hvars uniform han kämpat sin ungdoms lid. Artigare till Ödeberg, hade han som ung ansett sig orberättigad äfven till sin hemorts regementets epåletter. Det hade han också förklarat för sagda regementets öfverste. Det är nu länge sedan. Röde kaptenen var då endast en gänglig, något för fort uppvuxen gymnastik. Öfversten, en skrifvareöfverste och "nedskickad" stockholmare, hade emellertid icke alls senerat den länge, linhärige pojken, som fordrat plats på regementet, utan helt enkelt reuserat honom. Då var det som Röde kaptenen hade sitt stora ögonblick. "Ni", skrek han till öfversten, "ni, en främling, nekade mig plats på Smålands regementet, där alla mina förfäder tjänat, alla herrar till Ödeberg. Vet då att jag struntar i både er och hela svenska armén, som i alla fall numera aldrig slåss. Jag går i utländsk tjänst." Och han gick. Och sedan han fäktat under främmande fanor och vunnit segrar ått främmande krigsbarar, kom han åter till Ödeberg för att dock sist blifva begravnen hos de sina och i den kära jord, som han så länge saknat. Sådan var Röde kaptenen. Och nu suttu vi i hans sal. "Har du märkt", sade han, "hur många öde torp vi i dag gått öfver?" "Ja, så ser det ut i hela Småland och för resten i hela Sverige." "Landbefolkningens sjunker. Hemsansägare bli stationskarlar! Torpare bli rallare. De bästa emigrera. Man trivs icke mer på landet. Vi landtorpar äro endast lastmän ått stadsbefolkningen. Hela regementet är emot oss. Vi ha ej mer något att bestämma i riket. Ingen vet för resten, hvem som styr. En sorts naturlag, hvars driftkraft heter guld och hvars försvin heter — hm, Rotschild, tror jag." "Men, minne hvad vi förlora här, vinn vi i Minnesota?" "I Minnesota?" "En half timme senare hade vi öfvertäckt alla bord i salen med kartor, geografier och sådana där små, i björta låger tryckta emigrantlockare, hvarmed emigrantagenterna i Göteborg öfversäma landsbygderna. Det var "Fritt land". "Den underfulla västern", "60 acres till skänks", o. s. v. Ur allt detta letade vi fram, att långt upp i Canada fanns ett land, stort som Svea och Göta land, stort som vårt eget föderland, hördigt till otrolighet och — det bästa — färdigt att gifvas bort till skänks åt hvem som ville ha det. Så försäkrade åtminstone genom sina agenter canadensiska regeringen sig. Den enda följ af allt detta, som kunde tänkas, var naturligtvis vårt beslut att taga detta förlöfvade land och fylla det med de femtiotusentalliga emigranter, som strömma ut från Sverige. Ett nytt Sverige skulle då uppstå i — Athabasca. Athabasca var det utsedda nya Sveriges besynnerliga namn. Och jag skulle resa att inspektera detta utlöfvade land.

Vigsel-Ringar

Vi tillverka själva hvarandra ring vi sälja och kunna garantera dem att vara precis den kvalitet som de märkta. Således kunna de som bär Dingwalls 18 K eller 22 K känna sig förvisade om att de verkligen äro dessa karat. Priserna variera från \$4.00 till \$20.00. Ingen extra afgift för gravering.

D. R. Dingwall Ltd
Juvellers och Guldsmed
421 och 488 Main St. Wpg.

Svensk Läkare.

DR. C. E. JOHNSON
Kontor: 592 Main St. Allman Block
Mottagnings tid 10-12 f.m.
1.30-4.30 e.m.
Bostad: 130 Cathedral Avenue
Telefon till Kontor 5318. Telefon till Bostad 5319

Sjukbuds under natt, personligen eller per telefon erhållas proupp tilllys.

IMPERIAL BANK

OF CANADA
Kapital (inbetald) \$4,825,000
Reservkapital 4,825,000
Gällande intresse betalas å depositioner.
SPARBANKSDELNINGEN REKOMMENDERAS
Värlar dragas på alla platser i Sverige, Norge och Danmark, äro betbara i kronor. HUFVUDKONTOR.
Tillfällig lokal, medan vår nya bankbyggnad uppföres, hörnet af McDermott och Albert Sts.
N. G. Leslie, Manager.
NORTH END FILIAL
Hörn. af Selkirk och Main St.
W.A. Hebblewhite, Manager.

Dr. S. C. Peterson

Svensk Läkare.
Kontor: 706 Union Bank
Tel. 4357
Bostad: 96 Dagmar St.
Tel. 5038
Timmar: 11-12 f.m.
3-5 e.m.
8-9 e.m.

Etablerad år 1854

The Home Bank of Canada

På samma gång som vi driva allmän bankrörelse fästa vi särskild vikt vid vår Sp. bank förättning.
En hem-sparbank utlänas fritt till hvarje insättare.
426 Main St. Winnipeg
H. F. FORREST
Manager

Björnson & Brandson

LÄKARE.
Kontor: 650 WILLIAM AVE.
Telefon 89.
Mottagnings-tid: 1.30 — 3. 7 — 8 a.m.
Bostad: 630 McDermott Ave.
Telefon 4300.

A. S. BARDAL

BEGRAFNINGSS BYRÅ
Begravninngar utföras skyndsamt och till moderat pris.
HYRKUSKVERK.
Första klassens drokar.
Telefon 306.
Parad Block, 121 Nena St.

Dr. R. B. Anderson

Läkare och Kirurg.
Hörn. af Dufferin Ave. och Main St.
Telefon 2444

J. THOMSON & CO.

LIKBEÖRJARE
501 Main St. Midt emot City Hall.
Telefon 1.

Dr. T. G. HAMILTON

LÄKARE OCH KIRURG.
Kontorstimmer 9 f.m. till 3 e.m.
Kontor och Bostad: 264 Renton Ave., midt emot Woodmen's Hall.
TEL. 3042

Clark Bros. & Hughes

LIKBEÖRJARE
366 Portage Ave. Steele Block

Dr. W. Clarence Morden

Tandläkare
Utför allt hvad till tandläkaryrket hör.
Bästa Rekommendationer.
620 1/2 Main St.

Kerr, Bawlf, McNamee

229 Main Street
LIKBEÖRJARE
KO TONETS PHONE 413
BOSTADS-PHONE 490
Ambulans tillhörande affären. Enda Hvita Likvagn för Barn i staden. Pris \$3.00 per tur.

BICYKLAR

Messingslödnig, Emaljering, Plätering, Allmän Reparering.
Bicyklar gjorda på beställning
AGENTER FÖR
Brantford Imperial Bicyklar.
Priser: \$40 till \$65 för män;
\$45 till \$70 för damer.
Potten & Hayes
214 Nena Street,
ORRIS BLK., WINNIPEG.

Skand. Advokat

Thos. H. Johnson,
Barrister, Solicitor, Etc.
Kontor, Room 33, CANADA LIFE BUILDING, hörnet af Main och Portage Ave

Snickare!

Skruffvinger a \$1.50 parst finnes på lager hos.
Holmberg & Co's
SNICKERIFABRIK
299 Gwendoline St.
Tel. 6880.
WINNIPEG, MAN.
Orders från landsorten expedieras fermt och noggrant.

J. E. Stendah

Svensk Skräddare.
210 Logan Ave.
Winnipeg, C. ada

Nytt Skandinaviskt Boarding-hus

har öppnats i 588 Pacific Ave.
Goda måltider och snygga rum.
Mathiljetter erhållas till resonabla priser.
REGINA LJUNGQVIST, MINA NILSON.

BELL

Piano och Orglar
Äro de bästa af alla.
WINNIPEG
PIANO & ORGAN CO.,
Huvudagenter.
Manitoba Hall, 293 Portage 03

Bästa Platsen för DAM-HATTAR är hos **Mrs. O. GEROUX,** LOUISE BRIDGE. Nästa dörr till postkontoret.

Vi tillverka själva hvarandra ring vi sälja och kunna garantera dem att vara precis den kvalitet som de märkta. Således kunna de som bär Dingwalls 18 K eller 22 K känna sig förvisade om att de verkligen äro dessa karat. Priserna variera från \$4.00 till \$20.00. Ingen extra afgift för gravering.

Well, we are going to be killed by the Indians!" "We will be back in three months, if not, please remember us to our friends." Först när man lämnar det hastigt iland taget och sätter pied a terre får man intrycket af detta lands, af Canadas enorma storlek, större än hela Europa! Vi passera enstaka farmhus, omgifna af hafrefält. Eljes ligger prärien öde så långt ögat når. Slätterna öfvergå i buskregioner. Buskarna växla med skog, härjad af eld. Vi draga igenom härliga nädder af omväxlande slätter och dunnar af poppel, asp och björk med väna nädder, liknande dyningar af ett ljumt haf. Vi sofva under stjärnkimrande nätter i hundradtals odemärkt, där den rika jorden endast väntar på nybyggnadens plog. Vi känna svalkande vindar från vassfyllda, grunda sjöar, fulla af orädda änder. Vi se vargen i buskarna, och harar springa upp vid våra fötter. Äfven den röde mammsen tält träffa vi på. Mil efter mil, hundrat mil efter hundrat mil tränga vi in i det obobodda landet. Rågn och solskin, storm och stilla väder växla.

Det går fort att nedskrifva ofvansända erfarenheter, fortare än att samla dem ur verklighetens värld: månader och är tillbrakta på vandrande fot — i Chicagos rökiga luft, bland Stillahafskustens äfventyrare, ut i försökgringen. På hemfärden under väntan på Bremer Lloydbåten gifvo tankarna sina sorgsna banor att finna ett surrogat för det förlorade riket, en tröstgrund att sätta upp emot de lagliga buden om: "Med dagens hullbåt äreste 750 emigranter", en bild att frammana från ett nytt Sverige, när ögat ständigt där hemma måste skida spenspikade dörrar i öfvergifna hem, härjar som falla sönder, i rågn och snö fräter eldstaden. Ja, våra mossar, som till vidder på tiotusentals tunnland ligga outdikade i det småländska höglandet, myrarna i Lappland — dessa skola gifva bröd åt hundratusentenden af vårt folk. Hvi gick jag då öfver Atlanten efter vatten? Våra mossar, våra myrar..... Och allt under det ångskeppet susade mot öster upprepade jag: "Våra mossar, våra mossar....."

Det går fort att nedskrifva ofvansända erfarenheter, fortare än att samla dem ur verklighetens värld: månader och är tillbrakta på vandrande fot — i Chicagos rökiga luft, bland Stillahafskustens äfventyrare, ut i försökgringen. På hemfärden under väntan på Bremer Lloydbåten gifvo tankarna sina sorgsna banor att finna ett surrogat för det förlorade riket, en tröstgrund att sätta upp emot de lagliga buden om: "Med dagens hullbåt äreste 750 emigranter", en bild att frammana från ett nytt Sverige, när ögat ständigt där hemma måste skida spenspikade dörrar i öfvergifna hem, härjar som falla sönder, i rågn och snö fräter eldstaden. Ja, våra mossar, som till vidder på tiotusentals tunnland ligga outdikade i det småländska höglandet, myrarna i Lappland — dessa skola gifva bröd åt hundratusentenden af vårt folk. Hvi gick jag då öfver Atlanten efter vatten? Våra mossar, våra myrar..... Och allt under det ångskeppet susade mot öster upprepade jag: "Våra mossar, våra mossar....."

Åter känner jag den svala luften med dofter från granskog och mossmarker, dofter som likt melodier väcka barndomsminnen. — Hemma! När vi så jämfört mina erfarenheter med våra gemensamma förhoppningar, Röde kaptenen och jag, hemma i salen på Ödeberg, så söka vi trösta hvarandra: Svenska äro jordens salt, de måste spridas ut öfver vida nädder, bland alla folk; så skeede fördom. Englands och Rysslands adel äro vormander och Ruriks följeslagare. I Amerika bli de våra jordägare. "Vi måste", säger den Röde kaptenen, "finna oss i att offra vår ungdoms bragder och vår mannaålders kraft ått främmande. Endast under Sveriges korta storhets-tid fingo svenskarna kämpa för Sverige." Men trots detta tröstord kände vi djupt vårt nederlag. Då låter jag för att betäcka föhustiernas återtag mina reserv rycka fram och med tonen af den som funnit de vises sten säger jag: Våra mossar! Våra tiotusen tunnlands mossar här i Sverige, äro ut-dem! Bebygg dem! De ge örkar åt millioner. Då reser sig den Röde kaptenen med minen af den, som ser sig kringrund, och säger med slocknad stämma: "Våra mossar ha engelsmännen köpt, medan du var i Canada."